

mgr Magdalena Maciejewska

dr Artur Figurski

Wydział Zarządzania, Finansów i Informatyki

Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Krakowie

SŁUŻBA W POLICJI A KODEKS PRACY

Wprowadzenie

Celem artykułu jest omówienie swoistego charakteru pracy w Policji w ujęciu porównawczym do zatrudnienia na zasadach zawartych w Kodeksie pracy. W artykule zostały wskazane różnice wynikające z nawiązania stosunku pracy zgodnie z przepisami prawa pracy a przyjęciem się do służby w Policji. Artykuł ma również wykazać specyfikę pracy w Policji.

1. Policja i jej zadania

Ustawodawca w przepisie art. 1 ust. 1 ustawy o Policji wprowadził definicję oraz podstawowe zadania Policji w Polsce¹. Zgodnie z nim Policja jest to formacja uzbrojona i umundurowana, która jest nakierowana na służbę społeczeństwu i ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. W przepisie art. 1 ust. 2 Ustawy wskazano katalog podstawowych zadań Policji. Katalog ten ma charakter ogólny, z uwagi na fakt, iż rozszerzenie zadań przysługujących Policji oraz ich konkretyzacja zawarte zostały w dalszych przepisach ustawy o Policji, ustawach szczególnych oraz właściwych dla nich aktach wykonawczych, a także na gruncie aktów normatywnych o charakterze wewnętrznym (zarządzeń, regulaminów, decyzji, wytycznych i porozumień z organami administracji publicznej i innymi podmiotami). Podstawowymi zadaniami Policji są zatem:

- 1) ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz środkach publicznego transportu i komunikacji

¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.).

- publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
 - 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
 - 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
 - 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
 - 7) współdziałanie z policjantami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
 - 8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych, prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA);
 - 9) ponadto Policja realizuje także zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Jak widać z powyższego, zakres zadań służbowych policjantów jest rozległy, a ich wykonanie ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo społeczeństwa.

2. Przyjęcie do służby w Policji a nawiązanie stosunku pracy

Służbę w Policji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie

informacji niejawnych². Postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do kandydatów do służby ma na celu ustalenie, czy kandydat spełnia określone w Ustawie warunki przyjęcia do służby w Policji oraz określenie jego predyspozycji do tej służby, w tym predyspozycji, o których mowa w art. 25 ust. 1 Ustawy. Postępowanie prowadzone jest w formie konkursu. Postępowanie składa się z następujących etapów:

- 1) złożenia podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego kandydata do służby, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o uprzednim zatrudnieniu;
- 2) testu wiedzy z zakresu zagadnień dotyczących funkcjonowania władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej oraz z zakresu bezpieczeństwa publicznego;
- 3) testu sprawności fizycznej;
- 4) testu psychologicznego określającego predyspozycje intelektualne i osobowościowe kandydata do służby;
- 5) przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej mającej na celu w szczególności ocenę umiejętności formułowania wypowiedzi, nawiązywania i podtrzymywania kontaktu werbalnego i niewerbalnego oraz autoprezentacji kandydata do służby, a także ustalenie jego motywacji do podjęcia służby w Policji;
- 6) ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Policji;
- 7) sprawdzenia w ewidencjach, rejestrach i kartotekach prawdziwości danych zawartych w kwestionariuszu osobowym kandydata do służby;
- 8) przeprowadzenia postępowania sprawdzającego określonego w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Szczegółowe zasady dotyczące postępowania kwalifikacyjnego do służby w Policji zostały uregulowane w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji³. Rozporządzenie to szczegółowo określa przebieg postępowania kwalifikacyjnego, poszczególne jego etapy oraz sposób punktacji. W załączniku nr 2 do tego rozporządzenia są wskazane: schemat testu sprawności fizycznej, opis poszczególnych ćwiczeń i sposób ich oceny.

² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. z 2012 r., poz. 432 z późn. zm.).

Po przejściu postępowania kwalifikacyjnego, przed podjęciem służby, policjant składa ślubowanie według następującej roty: „Ja, obywatel Rzeczypospolitej Polskiej, świadom podejmowanych obowiązków policjanta, ślubuję: służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnic związanych ze służbą, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”.⁴ Ślubowanie jest bardzo ważnym etapem, od którego funkcjonariusz rozpoczyna służbę w Policji⁵. Składając ślubowanie, każdy funkcjonariusz Policji przyjmuje na siebie obowiązek przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Zgodnie z art. 22 Kodeksu pracy przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem⁶. Nawiązanie stosunku pracy odbywa się więc poprzez złożenie oświadczeń w drodze konsensusu. Stosunek pracy jako przedmiot regulacji prawa pracy ma swoisty charakter prawny, który odróżnia go zarówno od stosunków cywilnoprawnych, jak i administracyjnoprawnych, a także penalnych. Bez względu na podstawę prawną jego nawiązania stosunek pracy stanowi zobowiązanie, jednakże oparte na prawie pracy. Swoistość stosunku pracy wyraża się w jego cechach, które odróżniają go od stosunków cywilnoprawnych, a także administracyjnoprawnych, w ramach których świadczona jest praca. Są to takie właściwości jak: dobrowolność zobowiązania, zarobkowy charakter stosunku pracy, osobisty charakter świadczenia pracy, podporządkowanie pracownika (kierownictwo pracodawcy) wyrażające się przede wszystkim w możliwości wydawania pracownikowi poleceń dotyczących pracy⁷.

W przeciwieństwie do stosunku pracy z Kodeksu pracy służba w Policji ma charakter stosunku administracyjnego, a więc takiego, w którym organ jednostronnie i władczo kształtuje sytuację prawną funkcjonariusza i przewiduje prawo dla właściwego przełożonego do

⁴ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.).

⁵ A. Warmiński, *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce*, Elipsa Dom Wydawniczy 2013, s. 205.

⁶ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.).

⁷ M. Gersdorf, *Kodeks pracy. Komentarz, wyd. III*, LexisNexis 2014 (Lex komentarz do artykułu 22 kodeksu pracy.).

dobierania sobie personelu. Oznacza ona również dyspozycyjność policjanta, co z kolei nakazuje oceniać dopuszczalność jednostronnych zmian warunków służby funkcjonariusza według kryteriów zobiektyzowanych, uwzględniających mobilność i skuteczność Policji, a nie według osobistych odczuć policjanta⁸. Policjant nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, a co za tym idzie – jego stosunek służbowy nie jest stosunkiem pracy, lecz stosunkiem administracyjnym. Oznacza to, że właściwy przełożony ma kompetencję do jednostronnego kształtowania istotnych składników tego stosunku. Dobrowolność jest związana wyłącznie z podjęciem decyzji przez kandydata o przyjęciu do służby w Policji⁹. Komendant Główny Policji nawiązuje z kandydatem stosunek służbowy na podstawie mianowania. Mianowanie następuje na okres służby kandydackiej, przygotowawczej lub na stałe¹⁰.

Służba w Policji jest szczególnym rodzajem służby publicznej, podlegającym określonym rygorom i ograniczeniom. Stosunek służbowy policjanta charakteryzuje się dyspozycyjnością, która polega na poddaniu się szczególnej dyscyplinie służbowej, której policjant gotów jest się podporządkować. Granice tej dyspozycyjności określają ustawa o Policji i wydane na jej podstawie akty wykonawcze¹¹. Przesłanki zatrudnienia w Policji są wyczerpująco określone. Nie jest więc możliwe stawianie kandydatom do służby wymagań innych niż przewidziane w przepisach prawa. Nie można również zwalniać kandydatów od spełnienia tych wymogów, o ile zwolnienie nie zostało przewidziane w Ustawie¹².

3. Uprawnienia pracownicze

Należy zważyć, iż ustawa o Policji co do zasady nie odsyła do przepisów prawa pracy. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 17 stycznia 1997 r.,¹³ trafnie podkreślił, że stosunek służbowy policjantów ma charakter administracyjnoprawny, a zatem możliwość

⁸ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 listopada 2006r., sygn. akt: II SA/Wa 1152/06, LEX nr 328767.

⁹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 5 lutego 2009r., sygn. akt: IV SA/Po 430/08, LEX nr 484089 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2006 r., sygn. akt: II SA/Wa 66/06.

¹⁰ P. Gacek, *Nawiązanie stosunku służbowego z funkcjonariuszem Policji*, ATDP 2011, nr 2, s. 89.

¹¹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 2007r., sygn. akt: II SA/Wa 2239/06, LEX nr 318269.

¹² M. Liwo, *Status służb mundurowych i funkcjonariuszy w nich zatrudnionych*, LexisNexis 2013, s. 317.

¹³ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1997 r., sygn. akt: I PKN 66/96, OSNP 1997, nr 20, poz. 401.

stosowania innych przepisów istnieje tylko w zakresie wyraźnie wynikającym z ustawy. Nie ma w tym przypadku zastosowania reguła wyrażona w art. 5 kodeksu pracy stanowiąca, że jeśli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, przepisy Kodeksu pracy stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami. Jak dalej wskazał Sąd, stosunek służbowy policjanta nie jest bowiem stosunkiem pracy w rozumieniu art. 2 kodeksu pracy lecz stosunkiem administracyjnoprawnym. Podkreślił też, iż sama ustawa o Policji nie zawiera postanowienia, że w sprawach w niej nieuregulowanych mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu pracy¹⁴. Z uwagi na ten fakt niewiele można powiedzieć na temat uprawnień pracowniczych policjantów. Nieliczne przepisy „pracownicze”, które można znaleźć w ustawie o Policji to:

1) Z delegacją do Kodeksu pracy:

a) Policjantowi przysługują uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy:

- urlop macierzyński, urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlop ojcowskiego, urlop rodzicielski, urlop wychowawcy;
- kobiety w ciąży oraz jedyni opiekunowie dziecka w wieku do lat czterech lub osoby wymagającej stałej opieki nie wolno zatrudniać w porze nocnej od 22:00 do 6:00 oraz w niedzielę i święta (zmodyfikowane przez rozporządzenie w sprawie rozkładu czasu służby policjantów¹⁵ – służba w niedzielę lub święto oraz w godzinach zaliczanych do pory nocnej nie może być pełniona przez policjanta będącego jedynym opiekunem dziecka do 8 lat lub osoby wymagającej stałej opieki, policjanta opiekującego się dzieckiem do 8 lat, jeżeli z uprawnienia takiego nie korzysta drugie z rodziców lub opiekun, policjanta-kobietę karmiącą dziecko piersią – bez ich zgody);
- delegowanie jedynych opiekunów dziecka w wieku do lat czterech lub osoby wymagającej stałej opieki do wykonywania obowiązków poza stałe miejsce pracy wymaga jej zgody.

2) Brak wyraźnej delegacji do Kodeksu pracy, aczkolwiek można znaleźć duże podobieństwo zapisów obu aktów prawnych (przykłady):

¹⁴ Ł. Czebotar, *Ustawa o Policji. Komentarz praktyczny*, Wolters Kluwer 2015

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracyjnych z dnia 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów (Dz. U. z 2001 r., nr 131, poz. 1471 z późn. zm.).

- a) policjanta nie można zwolnić ze służby w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego, z wyjątkami¹⁶;
- b) policjantowi przysługuje prawo do corocznego płatnego urlopu wypoczynkowego,
- c) policjantowi można udzielić płatnego urlopu zdrowotnego lub okolicznościowego, a także urlopu bezpłatnego z ważnych przyczyn;
- d) okres służby policjanta traktuje się jako pracę w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych¹⁷.

Zgodnie z art. 79 ustawy o Policji policjantowi przysługują uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem określone w Kodeksie pracy, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Do tych uprawnień należą możliwość wzięcia urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu wychowawczego, zakaz zatrudnienia kobiety w ciąży oraz jedyne go opiekuna dziecka w wieku do lat 8 lub osoby wymagającej stałej opieki oraz policjanta-kobiety karmiącej dziecko piersią w porze nocnej od 22 do 6 oraz w niedzielę i święta – bez ich zgody, a także delegowanie jedyne go opiekuna dziecka w wieku do lat czterech lub osoby wymagającej stałej opieki do wykonywania obowiązków poza stałe miejsce pracy – bez ich zgody. Wyjątki od niniejszych uprawnień wskazane w Ustawie to zapisy dotyczące, iż z uprawnień rodzicielskich może korzystać tylko jedno z rodziców oraz brak uprawnień do złożenia przez policjanta wniosku o obniżenie wymiaru czasu służby w okresie, w którym mógłby korzystać z urlopu wychowawczego. Powyższe przepisy dotyczące ochrony praw rodzicielskich funkcjonariuszy są jedynymi przepisami mający wpływ na ich rozkład czasu służby, bowiem jak już wspomniano powyżej, istotą służby jest dyspozycyjność funkcjonariuszy i dlatego temu stosunkowi służbowemu nadano charakter stosunku administracyjnoprawnego. Zrozumiałym jest jednak wprowadzenie niniejszych przepisów do ustawy o Policji z uwagi na fakt, iż warto pamiętać, że policjanci również zakładają swoje rodziny i uregulowania w odniesieniu do uprawnień rodzicielskich policjantów są niezbędne i winny być tożsame z uprawnieniami rodzicielskimi innych zawodów.

¹⁶ z wyjątkiem przypadków określonych w art. 41 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2, 3, 5 i 6 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.).

¹⁷ Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.), art. 192.

Ponadto warto wskazać przykładowe uregulowania dotyczące uprawnień policjantów, które nie zawierają wyraźnej delegacji do Kodeksu pracy, aczkolwiek z uwagi na ich konstrukcję można pokusić się o stwierdzenie, iż są bardzo podobne do zapisów Kodeksu pracy dotyczących uprawnień pracowniczych. Jak choćby:

- a) zwolnienie ze służby w okresie ciąży, w czasie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego jest zabronione (poza wyjątkami),
- b) coroczny płatny urlop wypoczynkowy,
- c) płatny urlop zdrowotny lub okolicznościowy, a także bezpłatny z ważnych przyczyn,
- d) praca o szczególnym charakterze i związane z tym uprawnienia.

Niniejsze uregulowania musiały znaleźć się w Ustawie w sposób bezpośredni, ponieważ reguła wyrażona w art. 5 kodeksu pracy stanowiąca, że jeśli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, przepisy Kodeksu pracy stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami, nie ma zastosowania w ustawie o Policji. Pomimo poważnego, należy pamiętać, że policjanci to również ludzie tyle, że zatrudnieni na innych specyficznych warunkach niż standardowy stosunek pracy i mimo, iż pełnią oni służbę społeczeństwu (a może z uwagi właśnie na ten fakt) to również potrzebują urlopu, terminowego wynagrodzenia, równouprawnienia czy świadczeń socjalnych. Stąd przepisy dotyczące niektórych uprawnień pracowniczych zaczerpnięte z Kodeksu pracy, dostosowane i niejako inkorporowane do ustawy do Policji mają swoje uzasadnienie.

Podsumowanie

Jednym z głównych celów istnienia i funkcjonowania Policji jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Realizuje ona te cele w ramach służby społeczeństwu. Cecha ta wskazuje na służebną rolę tej formacji – zarówno wobec ogółu społeczeństwa, jak i każdej jednostki¹⁸. W judykaturze wskazuje się, że pomimo iż w Ustawie nie wskazano tego wprost, Policja jest instytucją zaufania publicznego – wynika to z wykładni przepisu art. 1 ust. 1 ustawy o Policji. Na zaufaniu społecznym opiera się m.in. status Policji, a zakres jej działań wymaga, by cieszyła się ona autorytetem oraz

¹⁸ S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Wolters Kluwer 2011, s. 28.

zaufaniem społecznym¹⁹. Służba w Policji jest szczególnym rodzajem służby publicznej, podlegającym określonym rygorom i ograniczeniom. Stosunek służbowy policjanta charakteryzuje się dyspozycyjnością, która polega na poddaniu się szczególnej dyscyplinie służbowej, której policjant gotów jest się podporządkować. Granice tej dyspozycyjności określają ustawa o Policji i wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Policjant nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 kodeksu pracy, a co za tym idzie – jego stosunek służbowy nie jest stosunkiem pracy, lecz stosunkiem administracyjnym. Swoisty charakter pracy w Policji w ujęciu porównawczym do zatrudnienia na zasadach zawartych w Kodeksie pracy wskazuje różnice w nawiązaniu stosunku pracy zgodnie z przepisami prawa pracy a przyjęciem się do służby, z uwagi na fakt, że policjanta służbowo łączy stosunek administracyjny. Fakt ten powoduje, iż nie przysługują mu uprawnienia pracownicze wynikające z Kodeksu pracy (stosunku pracy) – poza niewielkimi wyjątkami. Ta specyfika pracy powoduje, iż tylko nieliczni zgłaszają się do postępowania kwalifikacyjnego w celu przystąpienia do służby.

Streszczenie

Niniejszy artykuł ma na celu omówienie swoistego charakteru pracy w Policji w ujęciu porównawczym do zatrudnienia na zasadach zawartych w Kodeksie pracy. W artykule zostały opisane zagadnienia wykazujące specyfikę pracy i zadania Policji, różnice wynikające z nawiązania stosunku pracy zgodnie z przepisami prawa pracy a przyjęciem się do służby oraz uprawnienia jakie posiadają policjanci podobne do uprawnień pracowniczych. Artykuł ma zwrócić uwagę, iż policjant nie jest pracownikiem w rozumieniu art. 2 kodeksu pracy, a co za tym idzie – jego stosunek służbowy nie jest stosunkiem pracy, lecz stosunkiem administracyjnym, to służba w Policji jako szczególny rodzaj służby publicznej, podlega określonym rygorom i ograniczeniom.

Bibliografia

Literatura

1. Czebotar Ł., *Ustawa o Policji. Komentarz praktyczny*, Wolters Kluwer 2015.

¹⁹ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 grudnia 2010 r., sygn. akt: I OSK 962/10, LEX nr 745390.

2. Gacek P., *Nawiązanie stosunku służbowego z funkcjonariuszem Policji*, ATDP 2011, nr 2.
3. Gersdorf M., *Kodeks pracy. Komentarz, wyd. III*, LexisNexis 2014.
4. Liwo M., *Status służb mundurowych i funkcjonariuszy w nich zatrudnionych*, LexisNexis 2013.
5. Pieprzny S., *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Wolters Kluwer 2011.
6. Warmiński A., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego w Polsce*, Elipsa Dom Wydawniczy 2013.

Przepisy prawne

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 355 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracyjnych z dnia 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów (Dz. U. z 2001 r., nr 131, poz. 1471 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji (Dz. U. z 2012 r., poz. 432 z późn. zm.).

Orzecznictwo

1. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1997 r., sygn. akt: I PKN 66/96.
2. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 grudnia 2010 r., sygn. akt: I OSK 962/10.
3. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2006 r., sygn. akt: II SA/Wa 66/06.
4. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 listopada 2006r., sygn. akt: II SA/Wa 1152/06.



5. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 lutego 2007 r., sygn. akt: II SA/Wa 2239/06.
6. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 5 lutego 2009 r., sygn. akt: IV SA/Po 430/08.